

П Р А В И Л Н И К

**ЗА ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОВЕЖДАНЕ НА
ОБУЧЕНИЕТО В ОБРАЗОВАТЕЛНАТА И
НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР“**

Пловдив, 2016 г.

УТВЪРЖДАВАМ,

РЕКТОР:

/проф. д-р инж. Д. Димитров/

Дата: 13.06.2016 г.

П РА В И Л Н И К

ЗА ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО В ОБРАЗОВАТЕЛНАТА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР“

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този правилник урежда организацията на обучението в образователната и научна степен „Доктор“ във Висшето училище по агробизнес и развитие на регионите и гарантира съответствието на подготовката на докторантите с академичните норми и действащата законова рамка в Република България;

(2) Докторантът е изследовател в началния етап на своето изграждане като учен, обхващащ първите 4 години от научната дейност, включително и периода на докторантското обучение, по време на което той е ангажиран с концептуалното развитие или създаването на ново знание, продукти, процеси, методи и системи, както и с управлението на свързаните с тях проекти (*Източник: Европейска Асоциация на Университетите*)

(3) Чрез правилника и произтичащите от него дейности и отговорности, Висшето училище по агробизнес и развитие на регионите се ангажира с осигуряването на високо качество на научното ръководство на докторантите в съчетание с необходимата материална база и обучение за овладяването на подходящи умения за научна и професионална кариера.

Чл. 2. Организацията на обучението в ОНС „Доктор“ се ръководи от следните принципи:

1. **Основна съставна част от подготовката на докторанта е разработването и защитата на дисертационен труд.** В същото време, организационната структура и дейностите свързани с подготовката на докторанти ще се развива така, че да осигурява по-широко поле за професионална реализация и извън академичната кариера във висшето училище;
2. **Докторантското обучение се вписва в стратегията и визията за развитие на ВУАРР:** докторските програми и подготовката за научна работа са структурирани така, че да подготвят докторантите да посрещат новите предизвикателства и да придобият възможности за развитие както на академична, така и на професионална кариера;
3. **Правата и отговорностите** на докторантите и техните научни ръководители, както и на останалите страни в процеса на приема, подготовката, оценяването и защитата на дисертационния труд, са ясно регламентирани, прозрачни и достъпни за всички участници;
4. **Въвеждане на иновативни подходи** в организацията и провеждането на обучението на докторантите - за да отговаря подготовката на докторантите на предизвикателствата свързани с интердисциплинарния характер на научните проблеми и нуждата от развитието на преносими умения;
5. **Интернационализация и мобилност** - организацията на подготовката в докторските програми ще се стреми да предложи географска, интердисциплинарна и междусекторна мобилност и международно сътрудничество в рамките на двустранното и многостранното междууниверситетско сътрудничество с други страни и партньори;
6. **Ресурсна обезпеченост** - разработването и реализацията на качествени докторски програми и успешната защита на дисертационни трудове е свързано с изискването за адекватно и устойчиво ресурсно обезпечаване.

Чл. 3. (1) В образователна и научна степен „доктор“ могат да се обучават български и чуждестранни граждани.

(2) Обучението в образователна и научна степен „доктор“ се:

1. осъществява по акредитирани от НАОА докторски програми в рамките на научни специалности;
2. организира за лица, завършили висше образование, с образователно-квалификационна степен „магистър“;
3. провежда в следните форми:
 - а) редовна – със срок на обучение до три години;
 - б) задочна – със срок на обучение до четири години;
 - в) на самостоятелна подготовка – със срок на обучение до три години;
4. организира и осъществява от съответните основни звена на ВУАРР- факултет или департамент;

5. осъществява по учебен план в рамките на акредитирана докторска програма, който осигурява придобиването на знания, умения и компетентности, съответстващи на националните и Европейските квалификационни изисквания за степен „Доктор“;
6. завършва с изпълнението на всички задължения по индивидуален учебен план и отчисляването на докторанта с или без право на защита.
- (3) Придобитата образователна и научна степен „доктор“ се удостоверява с диплома, издавана от ВУАРР, по образец, утвърден от министъра на образованието и науката.

Глава втора

ИЗИСКВАНИЯ И ПРОЦЕДУРИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ, ПОДБОР И ЗАЧИСЛЯВАНЕ В ДОКТОРАНТУРА

- Чл. 4 (1)** Приемът на докторанти се осъществява чрез конкурс, който се обявява в „Държавен вестник“ и на интернет страницата на ВУАРР- <http://www.uard.bg> ;
- (2) Конкурсите за докторантура се обявяват по научни специалности, получили при акредитацията оценка от 8.00 до 10.00.
- (3) Конкурсите за прием на докторанти се обявяват със заповед на ректора на ВУАРР по предложение на заместник-ректора по научноизследователската дейност (НИД) въз основа на предложения, направени от основното звено- факултет или департамент.
- (4) Конкурсът се провежда не по-рано от един месец след изтичането на срока за подаване на документи;
- (5) За обучение в ОНС „Доктор“ могат да кандидатстват лица, които притежават квалификация „Магистър“, със среден успех от дипломата не по-нисък от „Добър“ (4.00);
- (6) Кандидатите за участие в конкурса подават в Сектор „Докторанти“, в срок не по-малък от два месеца след обявлението в „Държавен вестник“, следните документи:
1. Заявление до ректора (по образец);
 2. Автобиография;
 3. Диплома за завършено висше образование - магистърска степен (с приложението към нея), или нотариално заверено копие от нея;
 4. Решение на Академическия съвет на ВУАРР или Удостоверение от Министерството на образованието и науката за призната магистърска степен, ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище;
 5. Списък на публикации, патентни свидетелства и други документи (ако има такива), удостоверяващи научните интереси на кандидата и постижения в съответната научна област;
 6. Документ за платена такса за участие в конкурса за докторанти.
- Чл. 5. (1)** В срок до три работни дни след изтичането на срока за подаване на документите, те се изпращат в основното звено, към което е обявена докторантурата;
- (2) Деканът на факултета, съответно ръководителят на департамента, формира комисия за допускане на кандидатите до конкурса, в която се включват деканът, съответно

ръководителят на департамента, ръководителят на катедрата, в която ще се осъществява обучението, и преподавател в докторската програма, по която ще се провежда обучението;

(3) В тридневен срок от получаването на документите деканът, съответно ръководителят на департамента, изпраща доклад с предложение за състава на комисията до Ректора, който издава заповед за нейното назначаване;

(4) Комисията разглежда документите на кандидатите и преценява съответствието с изискванията за допустимост по Закона за развитие на академичния състав в РБ, Правилник за приложението на закона и този правилник; в 20-дневен срок след изтичането на срока за подаване на документите комисията взема решение за допускане, или мотивирано решение за недопускане до конкурса. Решението на комисията се оформя в протокол.

Чл. 6. (1) Деканът на факултета, съответно ръководителят на департамента, изпраща уведомително писмо с обратна разписка до кандидатите за резултатите от допускането им до участие в конкурса, освен ако те не са уведомени лично срещу подпис.

(2) Най-късно един месец преди датата на първия изпит допуснатите кандидати се уведомяват за датите, часа и мястото на провеждането на изпитите, като уведомителното писмо съдържа и изпитните програми. В същия срок се уведомяват и недопуснатите кандидати с мотивите за недопускането им до конкурса.

(3) Недопуснатите до участие в конкурса кандидати имат право в 7-дневен срок от датата на уведомяването им да направят възражение до ректора на ВУАРР. В този случай ректорът в тридневен срок от получаването на възражението назначава комисия в нов състав, която да се произнесе по него в срок до 7 дни от издаването на Заповедта. В 3-дневен срок от получаването на доклада на комисията по възражението и въз основа на него ректорът се произнася с решение, което е окончателно.

Чл. 7. (1) Конкурсните изпити включват изпит по специалността и по чужд език, избран от кандидата (английски, френски, немски, испански или руски).

(2) Изпитните програми за провеждане на изпитите по специалността се подготвят от катедрите, съответно от департамента, и утвърждават от катедрения съвет на съответната катедра.

Чл. 8 (1) Конкурсните изпити по обявените конкурси се провеждат от изпитни комисии, назначени със заповед на Ректора.

(2) Съставът и членовете на комисии, които ще провеждат изпити по специалността, се предлагат от ръководителя на първичното звено, в което ще се осъществява обучението, въз основа на решение на катедрения съвет.

(3) Изпитът по специалността се провежда от комисия, която включва трима преподаватели – хабилитирани лица или лица, притежаващи образователната и научна степен „Доктор“, чиято квалификация е в научната област на конкурса.

(4) Изпитът по чужд език се провежда от двучленна комисия от преподаватели по съответния език, определени със заповед на ректора. В комисията могат да бъдат включени и нехабилитирани лица.

Чл. 9. (1) Изпитът по специалността се състои от две части- писмен и устен, с отделни оценки за всяка част. Писменият изпит се провежда анонимно и продължава 4 астрономични часа. До устен изпит се допускат кандидатите, получили оценка от писмения

изпит не по-ниска от Мин. добър (4.50). За успешно положили изпита се считат кандидатите, получили средна оценка от писмения и устния изпит не по-ниска от „много добър“ (5.00).

(2) Изпитът по чужд език се провежда до 15 дни след датата на провеждане на изпита по специалността. До изпит по чужд език се допускат само кандидатите, положили успешно изпита по специалността. За успешно положили изпита по чужд език се считат кандидатите получили оценка не по-ниска от „добър“ (4.00).

(3) Оценка от конкурсните изпити се отразяват в индивидуални протоколи, подготвени от Сектор „Докторанти“ в два еднообразни екземпляра - един за Сектор „Докторанти“ и един за звеното, в което ще се обучава докторантът.

(4) Оценка от конкурсните изпити се съобщават на кандидатите не по-късно от два дни след датата на провеждането им.

(5) Оформените и подписаните от състава на комисиите протоколи, както и писмените работи на кандидатите се представят в 3-дневен срок след провеждането на изпита в Сектор „Докторанти“, където се съхраняват оригиналите на всички изброени документи. Копия от документите се съхраняват и в основното звено, провеждащо обучението.

(6) Кандидат-докторантите, положили успешно конкурсните изпити, се класират по оценката от изпита по специалността. При равни оценки от изпита по специалността се взема предвид оценката от изпита по чужд език. При равни оценки от изпита по чужд език в класирането се взема предвид средният успех от дипломата за магистърска степен.

(7) Кандидат-докторанти, положили успешно конкурсните изпити, но не класирани в желаната докторантура могат да бъдат зачислени в неусвоени места по плановия прием по предложение на основните звена.

Чл. 10. (1) В срок до две седмици от приключването на конкурсните изпити Сектор „Докторанти“ предоставя на ръководителя на звеното, в което ще се осъществява обучението, по един екземпляр от протоколите от кандидат - докторантските изпити. Предоставянето на документите става с придружително писмо на ръководителя на Сектор „Докторанти“.

(2) Ръководителят на първичното звено в срок до 14 дни след получаването на документите по предходната алинея, предоставя на декана на факултета/ съответно на директора на департамента, с копие до зам. ректора по НИД, доклад и решение на катедрения съвет. Докладът и решението съдържат:

1. резултатите от положения изпит по специалността;
2. резултатите от положения изпит по чужд език;
3. предложение за избор на докторант с посочени научна специалност, тематично направление и форма на обучение;
4. предложение за научен ръководител, който трябва да е хабилитирано лице по същата специалност или работи по тематика близка до темата на дисертационното изследване на докторанта;
5. предложение за втори научен ръководител от друго висше училище в страната или чужбина, ако звеното преценява, че е необходимо;
6. Предложение за консултант от практиката, ако темата на дисертацията предполага и звеното преценява за целесъобразно.

Чл. 11. (1) Решението за зачисляване на докторантите се взема на първото след внасянето на докладите по предходния член заседание на академичния съвет.

(2) В решението се посочват научният ръководител и научната специалност.

Чл. 12. Въз основа на решението на академичния съвет ректорът издава заповед за зачисляване на докторантите. В заповедта се посочват формата на докторантурата, звеното, в което се организира обучението, срокът на обучение, научната специалност и научният ръководител(и).

Чл. 13. (1) В Сектор „Докторанти“ на ВУАРР и в основните звена се водят досиета на всеки зачислен докторант.

(2) Досието в Сектор „Докторанти“ се открива при зачисляването на докторанта.

(3) Оригиналите на документите се съхраняват в Сектор „Докторанти“, а копия от тях (с изключение на документите по ал. 4, т. 3 и т. 4) – в звеното, в което се обучава докторантът.

(4) Документацията по досието включва:

1. проекта на дисертационен труд за зачисляване в докторантура на самостоятелна подготовка (когато е приложимо);
2. протоколите от конкурсните изпити на докторантите в редовна и задочна форма на подготовка (когато е приложимо);
3. документите за кандидатстване;
4. договора за обучение;
5. докторската програма, по която се подготвя докторантът;
6. индивидуалния план за обучение;
7. протоколите от кандидатския минимум;
8. протоколи от други изпити по време на обучението на докторанта;
9. самоотчетите и атестационните документи;
10. заповедите за зачисляване и отчисляване;
11. заповедите за прекъсване, за удължаване на срока на докторантурата и за трансформиране на формата на докторантурата;
12. други документи, удостоверяващи напредъка и развитието на докторантурата.

(5) Документите на неиздържалите конкурса кандидат-докторанти се съхраняват в Сектор „Докторанти“ в срок една година от обявяването на конкурса.

Чл. 14. (1) Участието в конкурсите за докторантура е срещу заплащане еднократна такса в размер, определен от ректора на ВУАРР.

(2) Докторантите поемат всички разходи по обучението и защитата на дисертационните си трудове. Подробна информация за размера на таксите, формата и сроковете за плащане, докторантите могат да получат в Сектор „Докторанти“.

Глава трета

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ И ЗАЧИСЛЯВАНЕ В ДОКТОРАНТУРА НА ЧУЖДЕСТРАННИ ГРАЖДАНИ

Чл. 15. Лица, завършили чуждестранни висши училища, могат да кандидатстват за докторанти, след като придобитото висше образование им бъде признато по реда на Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобитото висше образование и